

Retouradres: Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de Staatssecretaris van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid
Mevrouw drs. T. van Ark
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Datum
24 oktober 2018

Onderwerp
Wijziging van het
Arbeidsbesluit hijs- en
hefwerktuigen

Uw kenmerk

Ons kenmerk
MvH/RvZ/MK/bs/
ATR0425/2018-U139

Bijlage(n)

Geachte mevrouw Van Ark,

Op 16 oktober 2018 is aan ATR voor advies aangeboden de Wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit in verband met het gebruik van werkbakken en werkplatforms aan hijswerktuigen.

Deze wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit (hierna Arbobesluit) heeft betrekking op het vervoer van personen in werkbakken die daarvoor niet bestemd of geschikt zijn. Het Arbobesluit legt vast dat het vervoer van personen in werkbakken die gekoppeld zijn aan hijs- of hefwerktuigen niet is toegestaan. Een uitzondering op dit verbod is in artikel 7.23d van het Arbobesluit opgenomen. De uitzondering maakt het vervoer in incidentele situaties mogelijk. In het voor advies voorgelegde besluit is een wijziging van artikel 7.23d opgenomen. Er zijn twee aanleidingen voor aanpassing van de uitzonderingsbepaling.

Allereerst heeft zich op grond van artikel 7.23d een praktijk ontwikkeld waarbij werkbakken worden ingezet voor het vervoer van personen op een wijze waardoor voor werknemers veiligheids- en gezondheidsrisico's ontstaan. Daarom gaat als nieuwe eis voor toepassing van de uitzondering gelden dat een werkplan voor de start van de werkzaamheden moet zijn opgesteld. Uit het plan moet blijken dat er geen andere veilige methode is en de veiligheidsdeskundige van oordeel is dat de werkzaamheden veilig conform het werkplan kunnen worden verricht. Ook moeten de werkzaamheden bij de Inspectie SZW worden gemeld.

De tweede aanleiding voor wijziging van artikel 7.23d is het signaal van de asbestsector dat het saneren van asbest en asbesthoudende producten van daken niet in alle gevallen mogelijk is met behulp van arbeidsmiddelen die geschikt zijn voor het vervoer van personen. De verplichting daartoe is in artikel 7.23d vastgelegd. Uit nader onderzoek naar aanleiding van dit signaal is gebleken dat vrijwel alle asbesthoudende daken in theorie gesaneerd kunnen worden met de arbeidsmiddelen die nu al gangbaar zijn in de sector, eventueel gecombineerd met arbeidsmiddelen uit andere sectoren en nieuwe arbeidsmiddelen. Er is volgens het onderzoeksrapport slechts een beperkt aantal gevallen waarbij de beschikbare en toegestane arbeidsmiddelen in de praktijk op dit moment niet goed inzetbaar zijn. De enige manier om in die gevallen het dak te saneren, is door een werkbak aan een hijskraan in te zetten. Gelet op de uitkomsten van het onderzoek en het maatschappelijk belang om asbestdaken snel te saneren is besloten de regeling

Contact

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T (070) 310 86 66
info@atr-regeldruk.nl

www.atr-regeldruk.nl

voor het gebruik van werkbakken tijdelijk (artikel 7.23d) breder toepasbaar te maken.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nut en noodzaak: is er een taak voor de overheid en is regelgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

Bevindingen

1. Onderbouwing nut en noodzaak

Nut en noodzaak van de wijzigingen in het Arbobesluit zijn in de toelichting duidelijk beschreven. Er zijn twee redenen om de regeling te wijzigen. Allereerst is er een noodzaak om het vervoer van personen onder gebruikmaking van werkbakken gekoppeld aan hijs- of hefwerktuigen verder terug te dringen. Dat gebeurt door in het vervolg een werkplan voor het uitvoeren van de werkzaamheden te eisen en de verplichte melding bij de Inspectie SZW. Ook is er een aanleiding om de regeling te wijzigen om het gebruik van werkbakken bij het saneren van asbestdaken tijdelijk ruimer toe te staan. De beschrijving van nut en noodzaak van de twee wijzigingen is toereikend en geeft het college geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

2. Minder belastende alternatieven

Uitsluitend de wijziging van het besluit met als doel om het gebruik van de werkbakken verder terug te dringen heeft gevolgen voor de regeldruk. Er moet in het vervolg een werkplan worden opgesteld, waarin op basis van het oordeel van een veiligheidsdeskundige duidelijk is dat het gebruik van het werkbak/platform geen risico's voor veiligheid en gezondheid van werknemers oplevert. Bovendien moeten de werkzaamheden bij de Inspectie SZW worden gemeld. Pas daarna mogen de werkzaamheden worden gestart. Gezien het doel van de wijziging – het borgen van veiligheid en gezondheid van werknemers en het uitoefenen van toezicht tijdens de werkzaamheden - zijn er geen minder belastende alternatieven voorhanden.

3. Werkbaarheid en merkbaarheid

Het Arbobesluit stelt na wijziging aanvullende eisen aan het gebruik van werkbakken gekoppeld aan hijs- of hefwerktuigen bij het vervoer van werknemers. Het opstellen van een werkplan met daarin verwerkt het oordeel van een veiligheidsdeskundige kost het bedrijf weliswaar tijd en geld, maar kan wel als werkbaar worden beschouwd. Voor allerlei andere werkzaamheden eist het Arbobesluit nu ook al werkplannen. Bovendien kan het nieuwe werkplan gecombineerd worden met de wettelijk verplichte risico-inventarisatie en evaluatie (de RIE). Om de werkbaarheid te verhogen ontwikkelt SZW een leidraad waarmee werkgevers beter kunnen inschatten of een bepaalde klus in aanmerking komt voor de inzet van een werkbak en welke risico reducerende maatregelen daarbij voor de hand liggen.

4. Berekening regeldruk

Bij de voorbereiding van het wijzigingsbesluit is nagegaan of sprake is van regeldrukeffecten. De verantwoording is in de toelichting opgenomen onder het kopje 'Bedrijfskosten en effecten voor de regeldruk'.

Voor de berekening van de regeldrukkosten, die ontstaan bij het gebruik van werkbakken, dienen de kosten per handeling (P) vermenigvuldigd te worden met het aantal handelingen per jaar (Q). De inschatting is dat de inzet van een gecertificeerde veiligheidskundige, met een tarief van € 600,- tot € 800,- per dag bedraagt, maximaal twee werkdagen nodig is. Aangenomen wordt dat een gemiddeld bedrag van € 1.400,- per geval verwacht kan worden. De verwachting is dat met de aanpassing van artikel 7.23d het gebruik niet meer dan incidenteel zal zijn. Voor die spaarzame gevallen geldt een gemiddeld bedrag van € 1.400,- voor de inzet van een veiligheidsdeskundige. Daarbovenop komen nog de kosten van de melding en de werkzaamheden in het kader van het werkplan die niet door de veiligheidsdeskundige worden verricht. De toelichting biedt op de omvang van deze kosten geen zicht, evenmin op het totaal aan regeldrukkosten die bij de incidentele inzet van werkbakken worden verwacht. Het verdient aanbeveling de toelichting op dit punt aan te vullen. Ten aanzien van het gebruik van een werkbak in de asbestsector schat de sector in dat bij 7% van het totale oppervlakte aan te saneren daken (100 miljoen m²) een sanering met de toegestane en op de markt zijnde arbeidsmiddelen niet mogelijk is. Volgens SZW kan op grond van het TNO onderzoek aangenomen worden dat er in de realiteit in meer gevallen met reeds toegestane middelen gesaneerd kan worden. Om die reden lijkt SZW 5% aannemelijker. Ingeschat wordt dat hooguit in 1000 gevallen het noodzakelijk zal zijn om gebruik te kunnen maken van werkbakken. De totale regeldrukkosten worden bij gebruik van werkbakken geschat ($P \times Q$) op maximaal € 1,4 miljoen in totaal per jaar (€ 1.400,- per saneringslocatie). De beschrijving en berekening van deze kosten geven geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

4.1 Het college adviseert de paragraaf over de gevolgen voor de regeldruk op bovenstaande punten aan te vullen.

Dictum

Nut en noodzaak van de maatregelen zijn duidelijk en adequaat in de toelichting gemotiveerd. Een minder belastend alternatief is niet aan de orde en het besluit is voldoende op werkbaarheid en uitvoerbaarheid getoetst. Wel is een aanpassing van de regeldrukparagraaf noodzakelijk. Hierin dient de volledige omvang van de regeldruk te worden verantwoord. Daarom is het dictum:

Het Besluit vaststellen, nadat met het adviespunt rekening is gehouden.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris